

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓԲՅ.

10 ՓԲՅ.

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԵԶՐԱՅԻՆ ԵՐ ԵՄԵՐՏԻՄԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290. ԲԱՄԱԶԱՆ 16

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ 25 ՀՈԿՏԵՐԱՅԻՐ 1873

Ե. Տ. ՆՈՅՆԱՐԵՐ 6 ԹԻՒ 1074

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մասիս՝ որքան ճիգ ունի կը թափէ Պատրիարքի դատաստանն անկարելիք ներու համար. Սահմանադրութիւնը թղթատելով երեսփոխանական ժողովոյ այդ պաշտօնը գտնելէն վերջը՝ յուսահատ չորս կողմ կը յարձակի այս ու այն վատահամբաւելու, սակայն ի զուր այդ աշխատութիւնն ու փորձն ընելէն վերջը, հազիւ դուռ մը կը գտնէ դատաստանէն փախչելու և կրէ.

«Դ՞ուք, ո՞ր Զօյիւնք և Օրագիր, դ՞ուք պիտի բլաք Պատրիարքին դատարը. — Է՛հ, ի՞նչ նուաստութիւն և ի՞նչ նախատինք ազգին».

Մասիս, քու այդ տողերդ են ահա քու վատութեանդ անհերքելի ապացոյցը.

Մասիս, երեսփոխանութիւն քսելը՝ ոչ Օրագիր ըսել է, ոչ Մասիս, ոչ Մանդուկէ, ոչ Զօյիւնք ու ոչ դաւաճան, այլ երեսփոխանութիւն քսելը ազգ ըսել է, և ազգն է որ՝ երեսփոխանութեան միջոցաւ պիտի դատէ իւր Պատրիարքը, թէ խրիմեան բլաք այն, թէ Ղուսաւորիչ և թէ Շնորհալի.

Ինչու ուրեմն կը զիջանիս ազգին երեսփոխանութիւնը մասնաւորելու այդ վատութեան ու ցածութեան.

Չէ՞ս ուզեր որ մեք իբրեւ ազգին երեսփոխանք այդ ժողովին մէջ գտնուինք, ո՞նեւրեմն յառաջ աչցիր և իբրեւ երեսփոխան մը ամբաստանէ՞ դմեղ՝ դու քու այդ ցած, վատ ու անարգ վիճակիդ մէջ իսկ գտնուէ՞ մեզ դատող երեսփոխանական ժողովին մէջ, ու զիսկ օրինօք լուծել վճռէ՞ երեսփոխանութենէ ելթէ կրնաս.

Դ՞ու, Մասիս խմբագիր, իւթիւճեան կարապետ պատուելիդ, կարող ես եղեր իբրեւ անդամ ֆաղ ժողովոյ դատէ, Հալաճեան, Մանիկեան, Դաւթեան, Բիւրքճիպաշեան, Խօրասանճեան և ասոնց նման՝ քեզ հաշար տարի կերակրելու կարող էֆէնտիններն.

և մեք կարող չենք եղեր խրիմեան դատող երեսփոխանութեան մէջ գտնուելու. — Է՛հ, ի՞նչ նուաստութիւն և նախատինք ազգին, որ այսպիսի խմբագիր մը ունի եղեր.

Կաղաչենք իւթիւճիին ազան պատուելիդ, սա յօդուածդ ձեռքդ առ և եկու երեսփոխանութեան մէջ կարգանալիք. կարդա՛ հոն՝ որպէս զի տեսնենք թէ՛ Տատեան պէյ, Աւանեան քաշա և Աղաբեկեան Էֆէնտի աստեա պետներէն որք պիտի բլաք թոյլ տուող որ այդ յօդուածը կարդաս. տեսնենք թէ՛ որք պիտի բլաք քեզ ի կարգ չը հրաւիրողը, և եթէ ի կարգ հրաւիրուին չը հնազանդիս, որք պիտի բլաք քեզ ժողովէն դուրս չը հանողը.

Մեք քաջ գիտենք որ՝ իւթիւճեան պատուելին չունի իւր դուրսը գրածը ժողովոյն մէջը կարդալու քաջութիւնը. նա միշտ դողդալով և քղանցքները իրարու վրայ բերելով, բարեւ բռնած, անոր ասոր առաջարկութիւնները կըրկնելու և կըրկնած բլաքը յայտարարելու համար միայն խօսք կուզէ երեսփոխանական ժողովոյն մէջ, այլ ունի միայն այն ճիւղիթութիւնը և որն որ թափառական Հրէի թարգմանութեամբը լաւ մը իւր վրայ տպաւորուած է, որ դուրսը ժողովուրդը զրգուէ այդ պիտի իմաստակ ու խաբէական յօդուածով, որպէս զի դատաստանն անկարելի բլաք, որպէս զի ժողովոյն դռները կամ երեսփոխանաց աթոռները բռնաբարուի. բայց ի զուր պատուելի, ի զուր, այդ դատաստանը պիտի բլաք և երեսփոխանութիւնը պիտի ընէ Սահմանադրութեան տրամադրած եղանակաւ. և այն ինքն Մասիսը այդ երեսփոխանութեան մէջ պիտի գտնուի եթէ օրինաւոր երեսփոխան է.

Մասիս հաշուական պարզ խնդիրներն չփոթելու խիղճ չընելու եղեր է. խրիմեան սրբազան Երուսաղէմայ 1873 էն 74 և 74 էն 75 երկու տարուան մութամբաներն առերէ, որ կընէ 36000 ղ.

Սա իւր առած այդ գումարը ազգային ելմական խորհրդոյ չէ իմացուցեր, իւր առած այդ գումարը ազգային անաւկին տեղադրել չէ անցուցեր, այլ երբ իմաստական խորհուրդը 73 էն 74 տարուայ մութամբային իբր թերհաշիւ 5000 ղ. է՝ ուզեր Երուսաղէմայ փոխանորդէն ի պատասխան անկէ՛ նամակ մ'է ստացեր թէ՛ ոչ միայն 73 էն 74, այլ 74 էն 75 տարուան մութամբային ալ վճարած և Պատրիարքի ստորագրութեամբ ընկալագիրն ստացած է.

Մասիս այս ճշմարտութիւնը խաբէութեամբ խաբանելու համար՝ իւր թերթին մէջ 74 էն 75 տարուայ առածը բռնաւ չը յիշելով, որպէս թէ ատանկ խօսք չը կայ, 73 էն 74 ի մութամբային փոխարէն Երուսաղէմատունէն գիրք առեր է կրօէ իւր ամսականին փոխարէն, որպէս թէ արդէն իւր ամսականները առած չըլլար, որպէս թէ մեծագումար քանակութեամբ արդէն իւր ամսականէն աւելի առած և պարտական եղած չըլլար.

Արդ կը հարցնենք բոլոր հաշիւ բռնող ու գիտցող ազգայնաց թէ՛ երբ իրենց մէկ պաշտօնեայն առանց իրենց գիտութեան և առանց տետրակին մէջ անցնել տալու, երթայ ինքի մը պտակ կամ ուրիշ ապրանք առնէ ի հաշիւ առող պարտուցը, և երբ առնելիքի տէրն իւր առնելիքն իւր պաշտօնէին ձեռամբ արդէն առնուած բլաքը առանց գիտնալու, երթայ առնելիքն ուզէ և այդ միջոցին իմանայ թէ՛ իր պաշտօնեայն արդէն առած է եղեր այդ առնելիքը, ինչ անուն կուտայ այդ պաշտօնէին. — այս անունը տուէք ուրեմն խրիմեան որբազանին և անոր պաշտպան մեղսակից իւթիւճեան պատուելին.

Ազգը արդէն խրիմեան սրբազանէն պահանջած 60 հազար ղ. էն աւելի գումարը կը մտածէր, հիմայ 36000 աւելցու, թող Մշոյ վանքին մութամբային ալ արդէն առած բլաքն, որով խրիմեան սրբազան 120 հազար ղ. էն աւելի պարտական մնալով ազգային

անտուկին՝ կը հրաժարի կերթայ, մինչ
գեռ նախորդ. Պատրիարքներն՝ մինչ Պո-
ղոս Պատրիարք՝ ազգէն մեծագումար
առնելիք ունեւալով հրաժարեցան:

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԷԻ ՀՐԱԺԱՐՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԸ

Ե Ի

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ԻՍԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Եար. տես թիւ 1073)

Եւ ահա անկէ 'ի վեր ալ հազիւ վեց
ամիս անցած, Ս. Պատրիարքը դարձեալ
միևնոյն դերով ներկայացաւ Երեսփ. Ժո-
ղովին: Եւ վերջապէս ինքնին հրաժարե-
ցաւ, առանց Երեսփ. Ժողովոյ վճռոյն
սպասելու. սա տարբերութեամբ որ այն
անգամ խնդիրը իր անձին շրջանակէն
կը վերաբերէր, որուն լայնցումը կը պա-
հանջէր, այս անգամ Բաղ. Ժողովոյ
շրջանակէն կը վերաբերի, որ թէն աղէկ
մը չեմ հասկցած, և չեմ գիտեր ինչ
կերպով. Բաղ. Ժողովի պաշտօնը եր-
կուքի բաժնելով, թէ ուրիշ Բաղ.
Ժողով մ'ալ գոնով Բաղ. Ժողովին
գործերէն բաժնել կը պա-
հանջէ. բայց եկուր նայէ որ անոր այս
առաջարկութեանը բնաւ կարեւորու-
թիւն չը տրուելով նկատողութեան առ-
նուած չըլլալէ զատ՝ իր հրաժարակա-
նին պատճառը քննելու պաշտօն ունե-
ցող Բնիկ յանձնաժողովոյ կողմէն, ո-
րուն մէջ կը գտնուի իր ամենէն մտե-
րիմ ու սիրած բարեկամը, սա անանկ
առաջարկութիւն մը բերած է որ գլխո-
վին հակառակ է Ս. Պատրիարքի ա-
ռաջարկութեան:

Ս. Պատրիարքը ներկայ վարչական
Ժողովոց և անոնց անդամոց թիւը քիչ
գտնելով՝ շարունակ կառավարէ:

Իսկ Բնիկ յանձնաժողովը շատ գետ-
նելով՝ Բաղ. Ժողովին:

Որ ուղիղ հետեւութեամբ Բնիկ
յանձնաժողովոյ բրածը պարզապէս դա-
տապարտութիւն է Ս. Պատրիարքի ա-
ռաջարկութեան և նոյն իսկ Ս. Պատ-
րիարքին, որ այդպիսի անհեթեթ (բստ
Բնիկ յանձնաժողովին) առաջարկու-
թիւն մը պատճառ դրած է իր հրաժա-
րականին:

Արդ՝ Յանձնաժողովը սոյն անուղ-
ղակի յայտարարութեամբ, Ս. Պատ-
րիարքի առաջարկութիւնը, այսինքն
Սահմանադրութեան՝ Ս. Պատրիարքի
ուզած կէտին՝ ուզած կերպով վերա-
քննութիւնը՝ չկրնալով օրինաւոր պատ-
ճառ համարուիլ Ս. Պատրիարքի հրա-
ժարման, բացարձակ կապացուցանէ
թէ ուրիշ պատճառ ունի անոր հրաժա-
րականը, և գուշակելու ալ մեծ դժ-
ուարութիւն պէտք չէ:

Ամեն նշան կը ցուցնէ, և Ս. Պատ-
րիարքի ամեն շարժումները կապացու-
ցանեն, թէ ինչպէս որ դեկտ. 29ին՝ Ս.
Պատրիարքի հրաժարման պատճառը ի-
նքն երեսփոխանաց հարցումն էր, և Ս.
Պատրիարքին այն հրաժարումը՝ այդ

հարցման պատասխանատուութենէն
խոյս տալու համար էր, և այն հրա-
ժարմանը՝ պատճառ՝ մէջ բերած իբրեւ
Պատրիարքական շրջանակէն ընդարձա-
կում՝ վերաքննութեան առարկութիւ-
նը պատրուակ ս'էր, նոյնպէս այս ան-
գամի հրաժարման պատճառը՝ յուլիս
31 ի դէպքն է, և Ս. Պատրիարքի այս
հրաժարումը՝ այդ յուլիս 31 ի դէպքի
պատասխանատուութենէն խոյս տալու
համար է, և այս հրաժարմանը պատ-
ճառ՝ մէջ բերած՝ իբրեւ Բաղ. Ժողովոյ
շրջանակէն ընդարձակում՝ վերաքննու-
թեան առաջարկութիւնը պատրուակ մ'է:

Ս. Պատրիարքի ոչ առարկութիւնը
վերաքննութեան առարկութիւն է, և
ոչ ընթացքը՝ հրաժարողի ընթացքը:

Վերաքննութեան առարկութիւնը Բ-
նիկը կընէ, առանց դէպքերուն բեր-
մանցը սպասելու, ինչպէս կրնար ընել
ինքն չորս տարիէ 'ի վեր օրինաւոր կեր-
պով ու չըրաւ. թէն անոր պաշտպան-
ները՝ բնաւ կրնան, անոր այս կամ այն
նիստի մէջ բրած ըստ բերման՝ ժամա-
նակի՝ դիտողութիւններէն առնելով,
բայց գիտնալու են անոնք, որ ալ է
ներկայացեալ խնդրոյ մը վրայ դիտո-
ղութիւն ընելը, և ալ է մասնաւորա-
պէս սահմանադրութեան այս կամ այն
կէտին վրայ առաջարկութիւն բերելը:

Այո՛, և ոչ հրաժարումը հրաժարո-
ղի ընթացք է, զի հրաժարողի մը հա-
մար մինչդեռ մէկ հրաժարողի բաւ
է և շատ իսկ, և անոր միջոց՝ այդ հ-
րաժարողիը ստորագրած՝ վայելանք
բաւական, Ս. Պատրիարքը՝ երէ՛ս ամիսէ
'ի վեր է՝ որ հրաժարելով կղբաղի, և
հրաժարագրերուն իւր մինչև հիմա
եօթնի հասնաւ:

Ա. Հրաժարագիր մը՝ յուլիս 31 թը-
ւականով, իբրեւ Օգոստ. 3 ի Ժողովին
հրաւիրագիր առ երեսփոխանս ուղղեալ,
նոյն աւուր Ժողովին մէջ կարդացուած:

Բ. Հրաժարագիր մը Օգոստ. 3 թը-
ւականով՝ նոյն աւուր Ժողովին մէջ
կարդացուած:

Գ. Հրաժարագիր մը Օգոստ. 24 թը-
ւականով, իբրեւ բացատրութիւն Օ-
գոստ. 3 ի հրաժարագրին, նոյն աւուր
Ժողովին մէջ կարդացուած:

Դ. Հրաժարագիր մը՝ հոկտ. 2 թը-
ւականով, առ Ա. Ատենապետն ուղ-
ղեալ, դեռ միայն լրագրաց ներկայաց-
եալ:

Ե. Հրաժարագիր մը՝ նոյն թուակա-
նով, առ երեսփոխանս Հայոց ուղղեալ,
նոյնպէս դեռ միայն լրագրաց ներկա-
յացեալ:

Զ. Հրաժարագիր մը՝ հոկտ. 6 թը-
ւականով առ Արտաքին գործոց տե-
սուչն ուղղեալ ու ներկայացեալ:

Է. Հրաժարագիր մը՝ հոկտ. 13 թը-
ւականով, առ Գ. Ատենապետն ուղ-
ղեալ, և դեռ միայն լրագրաց ներկա-
յացեալ:

Այս ամենը կը ցուցնեն թէ Ս. Պատ-
րիարքի իր հրաժարականին պատճառ
վերաքննութեան յապաղումը դնելը

սուտ է, և թէ իր հրաժարումը միմի-
այն յուլիս 31 ի դէպքին պատասխա-
նատուութենէն խուսափելու համար է
որ հետեանք է Բաղ. Ժողովին՝ այն
բաներուն նկատմամբ իր իրաւունքը Ս.
Պատրիարքի կողմաց դէմ 'ի գործ դըր-
ւիլ պահանջելէն, որ այսօր իբրեւ 11
ամբաստանութիւնը ներկայացեալ են
Ընդհ. Ժողովին:

Մենք զատիկա ներքնապէս ալ դի-
տենք:

Ներկայ Բաղ. Ժողովը պատրիար-
քարանէն վաճառել ու ցրուելու մասին,
Ս. Պատրիարքին թելադրութիւններ
եղած ըլլալը թագուն բան չէ:

Օր մը այդ թելադրութիւններուն ծանօթ-
ներէն մէկը, և Բաղ. Ժողովոյ երկու
անգամը՝ տուն մը կը գտնուին:

Հոն կը գտնուի նաև անձ մը որուն
պատմած է եղեր այդ թելադրութիւններուն
ծանօթը, թէ ըսուած է Ս. Պատրի-
արքին որ Բաղ. Ժողովը պատրիար-
քարանէն վաճառէ:

Այդ անձը հոն սոյն թելադրու-
թեան խօսքը բանալով, կըսէ Բաղ. Ժո-
ղովոյ երկու անգամոց թէ Բաղ. Ժո-
ղովը պատրիարքարանէն վաճառելու հա-
մար, թելադրութիւն կայ եղեր Ս.
Պատրիարքին, և այս պատմողն ալ
սոյն անձն է:

Նոյն անձը, Բաղ. Ժողովոյ անդա-
մոց ներկայ գտնուելուն համար, կըսէ
թէ, իրաւ ատենի թելադրութիւն մը
կայ ըլլալը ես ըսած եմ, բայց Երեսփ.
Ժողովոյ համար է, և ոչ Բաղ. Ժողովոյ
համար, և այն ալ երեսփոխանաց ոչ
ամենուն համար:

Այս պատմութիւնը յուլիս 31 էն
քանի մը ամիս առաջ տեղի ունեցած է:
ԿՐԿՏԻԿՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԲ

ԳԱՂՂԻԱ

Բարեկ 3 նոյեմ.

Ահաւասիկ աշակողմեանց ծրագիրը:
Մագ-Մահօնի իշխանութիւնը, սահ-
մանադրական երաշխաւորութեամբ,
տաօը տարի պիտի երկտրի: Ազգային
Ժողովը զայս քուէարկելէն ետքը՝ ար-
դի պաշտօնեայք իրենց հրաժարականը
պիտի տան: Յետոյ ազգային Ժողովը
նոր պաշտօնէութեան առաջարկած սահ-
մանադրական օրէնքները ձեռք պիտի
առնու: Չախակողմը միտք ունի հար-
ցում ուղղել կառավարութեան՝ միա-
պետականաց մեքենայութեանցը նը-
կատմամբ:

ԱԻՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 4 նոյեմ.

Բաց 'ի եպիսկոպոսներէն, բոլոր
ընդդիմադիր մասի երեսփոխանք խոր-
հրդարանի բացմանը ներկայ գըտ-
նուեցան:

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա և Նոյեմբ.

Առաջին լորտ դատաւորն Սէր Կ. Պօլեր վախճանեցաւ. Ոսկերէն (յԱփրիկէ) հասած վերջին լաւերը կը հաւաստեն թէ Ա. շանթեցիք մեծ զօրութեամբ Անգղիացւոց ձեռքը գտնուած Բէթ Բօսթ Բէսթ թըլի վրայ կը քայլեն:

ՍԵՐՎԻԱ

Պէկրատ և Նոյեմբ.

Բիսթիչի պաշտօնէութիւնը հրաժարելով Պ. Մարինովիչի նախագահութեամբ նոր պաշտօնէութիւն մը կազմուեցաւ, որոյ մէջ Պ. Բիսթիչ հասարակաց կրթութեան պաշտօնէութիւնը ստացաւ:

ՆԵՐՔԻՆ

Հռոմի օսմանեան դեպքան Համալ. ճեան Սերգիս Էֆէնտի հրաման ընդունած ըլլալով իւր պաշտօնատեղին մեկնելու կը պատրաստուի այս շաբաթ օր մայրաքաղաքէս մեկնելու:

— Պ. Զ. Ստէֆանովիչ հարուստ սեղանաւորը Ֆէնէրի Յունաց Ազգային մեծ վարժարանին անուանը 3000 ոսկիի Բօնսօյիտ յանձնէր է Օսմանեան պանքային, ատկէ յառաջ եկած տոկոսը, որ տարին 150 Օսմ. ոսկի կ'ընէ, յիշեալ դպրոցին յատկացնելով:

— Բարձրապատիւ Մայր Թագուհին երեքշաբթի օր Պօլսոյ կողմը անցնելով Էմին Էօնիւյի ծովեզրը իւր սեպհակաճութիւն եղած շէնքին յառաջ տարուած աշխատութիւններն աչքէ անցընելէն յետոյ, Ենի ճամիի մզկիթը գլխաց աղօթելու, ուրկէ ելած միջոցին դրամական նուէրներ և ընծաներ ձգեց յիշեալ մզկիթին իմամներուն և այլ գլխաւոր սպասաւորացը:

Միևնոյն օրը Վիհ. Սուլթանն ալ իւր աղօթքը Սուլթան Պայազիտի մըզկիթը վճարելով, վերջէն ալ Սէրասկէրի Դրան կայսերական Էօլլը գնացնրս. տաւ հանգիստ առնելու:

— Դանուբ գետին վրայ Օսմանեան ծովեզրէն դէպ ի Բուսանիոյ ծովեզրը կամուրջ մը հաստատելու համար նախնական շինութիւններն սկսեցին: Սոյն կամուրջին հաստատութեանը նպատակն է Բուսանիոյ երկաթուղւոյ գծերը Ռուսոսքի երկաթուղւոյ գծերուն կըցել:

— Անգղիոյ դեպքան և Երամեան Աբրահամ պէյ, որք անցեալներն իրենց յատուկ շողեակներով դէպ ի Արշիպեղագոս ելած էին շրջապայութիւն մ'ընելու, այս շաբթու վերստին մայրաքաղաքս դարձան:

— Ռուսաց Աղէկսանդր կայսեր կողմանէ Օգոստ. Սուլթանին ընծայ շրկուած ահագին մեծութեամբ արջերը, ինչպէս երէկուան թուով ծանուցինք, որոսր դուրեան մէջ զարնուած ու մորթերնին յարդով լեցուած շրկուեր են, որոցմէ մին Աղէկսանդր կայսրն ինքը զարկեր է, միւսն ալ Նիքօլա մեծ դուքսը:

— Իւսկիւտարի Օմիւրպիւսի ընկերութիւնը վերջապէս իւր կառքերը բոնեցնելու արտօնութիւնն ստացաւ: Սոյն արտօնութիւնը շնորհող Հրովարտակը սա՛ ևս կ'ըսէ թէ, Ընկերութիւնն իւր յանձն առած պայմանները եթէ ընդհանուրին գոհութեանը արժանանալու կերպով կարենայ կատարել, իրաւունք պիտի ունենայ իւր հնգամեայ պայմանաժամը լրանալէն յետոյ, հինգ տարի ևս պայմանաժամու արտօնութիւն մը ստանալու:

— Անցեալ մէկ թերթովս ծանուցինք Էտրէի մօտ երկաթուղւոյ գծին վրայ երկու կառախումբերուն ընդհարումէն յառաջ եկած աղետալի դէպքը: Այս դէպքին վրայ քննութիւն մը բացուելով, իմացուեր է թէ երկու կառախումբերուն գլխաւորացը վրայ միանգամայն կը ծանրանայ պատասխանատուութիւնը, Տէտէաղաճի կառախումբը կեցած ատենը՝ ետեւի կողմը նշանակական ժող մը դրած չ'ըլլալուն, ետքէն եկող կառախումբն ալ, գիտնալով որ առաջը խիստ մօտէն գացող ուրիշ կառախումբ մը կայ, հակառակ երկաթուղւոյ օրինացը՝ ընթացքին արագութիւնը մեղմացնելու փոյթ չը տանելուն համար: Նմանապէս Լիւլէի Պուրկաղի և Ուրլիի կայարաններուն անձինքն ալ, այս տեսակ պարագայներու մէջ ունեցած պարտաւորութիւններուն համեմատ, գացող կառախումբերուն գլխաւորացը հարկ եղած տեղեկութիւնը տալու զանցաւորութիւն ըրած ըլլանուն համար, ասոնք ալ միանգամայն պատասխանատուութենէ դերձ չ'են մնար: Վերջապէս պատահած աղէտից, որոյ մէջ երկաթուղւոյ ծառայութեանը յատկացեալ անձանց ամենքն ալ պակասաւոր գտնուած են, մէկ քանի ճանրորաց եղաւ զլսաք, որք դատաւարտելի անհոգութեան մը զոհ գացին:

— Ատանայի կուսակալութեանը անտառաց խեղճ վիճակին վրայ, Հանգաց և Անտառաց վերաբեռնութեան ժողովը որոշեր է տեսուչ մը շրկել այն կողմերը, որ քննութիւն մ'ընելով եթէ կարելի է դարման մը տանի այս շաբաց:

— Պաշտօնական տեղեկութիւն մը կը ծանուցանէ թէ այսուհետեւ մայրաքաղաքս մէջ Թատրոնները տրուած խաղերը Տպագրական Տեսչութեան քննութեան անցնելէն յետոյ, արտօնութիւն պիտի տրուի ներկայացնելու:

— Կայսերական Դանձէն 4500 ոսկւոյ դրամական նպաստ մը շնորհուե-

ցաւ (Մէքթէպի Սանայի) Արուեստանոց վարժարանին:

— Անցեալ օր Բերայի մեծ ճանքուն վրայ Նաուսի հրկիզեալ Թատրոնին մօտէն եղևին փայտի տաշիով (չամ Թալաշը) բեռնաւորեալ ձի մը անցնելու ատեն, յանկարծ վրայի բեռը բռնկելով կենդանին շուարած տիրոջ ձեռքէն կը խուսափի և ասդին անդին վազելէն յետոյ, վերջապէս մարմինը ալքելով գետինը կ'իյնայ շնչասպառ, մէկ մ'ալ վեր չ'ենելու պայմանաւ: Կը կարծուի թէ Թերևս պատուհանի մ'առաջը մէկը լուցկի վառած, և կամ կրակ հրահրելու համար հոն կեցած ատենը, տնդուշութեամբ լուցկին կամ կայծը նոյն պահուն ատկէ անցնող կենդանոյն բեռին վրայ իյնալով, այդարկածը պատահած ըլլայ:

— Ագահարի շրջակաները երկար ատենէ ի վեր գործած հուղկահարութեամբն ու աւառարութիւններով տեղւոյն բնակացը ահ ու սոսկում պատճառող Բիւրտ Իպրահիմ անուն ամենէն ահարկու Ձէյպէկ աւազակապետը վերջապէս անցեալները վիրաւորեալ բռնուելով Մանիսա տարուերէր բանտարկուելու:

Մարդը ամիս մը բանտարկութիւն քաշելէն յետոյ, որով բոլոր իւր լրած ոճրագործութիւններն իբր թէ քաւած ըլլաք, այս անգամ ազատ թող տըրւելով, կարծեմք թէ աւելորդ է կասկածիլ թէ Իպրահիմ նորէն իւր խըմբին գլուխն անցած ըլլայ:

— Երէկ կէս օրին Այա-Սօֆիայի կողմերը օիկարի թուղթ ևն. ծախող Պարսիկ մը երբ Օգոստ. կայսեր այն կողմէն անցնելու համար հրամայուեցաւ ոստիկանութեան դորձակալի մը կողմէն անկէ վերցնել իւր վաճաքը, Պարսիկը փոխանակ հնազանդելով մէկ կողմ քաշուելու, դանակը քաշուուն պէս վիրաւորեց զյիսնապետը, և հոն գտնուող ձիաւոր զօրաց կողմէն ձերբակալուելով Ոստիկանութեան Դուռը տարուեցաւ բանտարկուելու:

— Ժամանակէ մ'ի վեր Գալաքճըլար-Պաշի անցուղարձը կառքերուն անկանոն երթևեկութենէն և տաւրապայման կենալէն այնքան դժուարին եղած էր, որ անցեալ օր Մեծ Եպարգոսն իսկ պարտաւորեցաւ մէկ քառորդէն աւելի սպասել ճանքայ գլուխներու համար:

Երէկ Տաճկի կին մը գլորելով կառքերուն տակը ոտքը կտրեցաւ: Ալ այս դէպքին վրայ բոլորովին արգիլուեցաւ այլ ևս կառք մտնել այդ դռաներէն ներս:

Երանի թէ հաստատուն պահուէր այս արդեւքը, սակայն հաւատալը դժուարին է:

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 24 հոկտ.	
Ընդհ. Գարա. Արժ. բաց	53 . 4
գոց	53 . 18
բարձր գին	53 . 20
ցած	52 . 27

Բուսէլի Արժ.	Ձր.	124
նոր		68 1/0
փոխառ.	69ի	281
	65ի	338
	63	333

Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս.	8 . 15
Գրէտի Օպթ-Թիւրք	3 . 50
Գանձատուն 1872ի	80 1/2
Սօսիէթէ Օթօման	4 . 08
Գանք տը Գօնաթ.	5 .
Գրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ.	10 .
Թրամվէյ	10 . 40
Բբբոր	10 բարա
Դրամագեղջ	18— 0/0
Փոխակգր. իլ Ննա եւմն	110 3/4
Բարիզ	23-25

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օամ. ոսկի 100 ղըշ. Ի հաշուով

Ղաղ. ոսկի	410 . 26
Դաղղ.	87 . 49
Բօլ	89 . 15
Գարպօն արծաթ	17 . —
Թղթադրամ	14 . 30
Գրըմից	54 . 30
Ճերմակ մէճիւս տարբ.	101 . 25
Հինգեց	103 . 30
Մեթալիք	104 . 10
Պղինձ	120 . 10

Ծ Ա Ն Ո Ւ Ց Մ Ո Ւ Ն Ք

Համեստ և առողջ կին մը՝ ընտանեաց մէջ կաթնտու ըլլալու պաշտօն մը յանձն առնելու պատրաստ է գոհացուցիչ պայմաններով։ Պէտք ունեցողը լրագրոյս գրասենեակը դիմելով կրնայ պէտք եղած տեղեկութիւնն ստանալ։

ԵՐԿԱՆԵԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՍՏԱՄՊՈԼ ՔԵՕՐԲԻ ՔԱՐՇՈՒՍԸ
ԵՆԵՒ-ՃԱՄԻ ՔԱՐՇՈՒՍՈՒ ՆՕ° 75

1873 Աւափքանկա դեկտ. 1 եանի Բուսի նոյեմբեր 19ընտա 23 իւնիստէ ֆա օլարագ Զարպիսանէի Ամիրէտէ քուրրասը քէշիտէ օլունաճագ Բուսէլի տէօրի եօլու սէնէտաթընըն հիսսէի իքրասիյէ տիլէթլէրի պէհէրի 5 ղըշ. սաթլըր Ստանպօլ Բէօրիւ քարշըօը Եէնի-ճամի գարուսու Նօմ. 75 մաղազատա։

2իքր օլունան հիսսէի իքրասիէ պի

էթլէրինտէն 50 . 100 . 500 վէ տահա ղիյատէ իստէյէն օլուր իսէ մըքտարընա կէօրէ ֆիյաթճա իգրամ օլունաճաղը իլան օլունուր։

Քէզալիք Սաքսօնեանըն 85 ինճի թէրթիպաթընըն պիլէթլէրի իլէ Պուք լէշ։ Միլան վէ Բուսէլի տէմիր եօլու վէ սայիւ Էվրօս պիլէթլէրի բիւցա ֆիյաթը իլէ սաթլըր վէ հիւզի պիլ ֆէրք իլէ սաթլըն ալընըր։

20 հոկտ. 1873

ԳՐԱՄԱՑՈՒՆ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ի Կ. Պօլիս Պահճէ-Գալիս

Մեծ Մաքսանան դէմը Բիւ-13

Մեծ Շահ 100.000 Ձրանք

Մերձակայ Լատինական նոյեմբերին Գերմանիոյ կօթա քաղքին մէջ քաջուելիք Պուքլէշի պարգևաւոր փոխառութեան Արժէթղթոց վիճակահանութեան Բաշտապօնը կը ծախսուին մեր Դրամատունը շահաւոր պայմանօք։

Թէ Թուրքիոյ և թէ օտար տէրու թեոնց ամեն տեսակ Արժէթղթոց փոխանակութիւնը կ'ըլլան մեր Դրամատան մէջ։ Նոյնպէս նաև անոնց կտրոնները կը զեղչուին գոհացուցիչ կերպով։ Բոլոր Արժէթղթոց մինչև հիմայ տեղի ունեցած վիճակահանութեանց վրայ մանրամասն տեղեկութիւն կը տրուի յաճախորդաց։

Տէմիրգափուլեան և Զօպանեան Ընկ.

Ա.Զ.Դ

Ազգային Հիւանդանոցի մօմարանէն ելած թէ հասարակ և թէ հարսանեաց և ին հանդէսներու համար ծաղկազարդ փայլուն և գեղեցիկ մօմեր կը ծախուին։ Չաքմաքճըլար եօքուչու Մեծ Նոր խան Դիշլէպարկ թիւ 49 Հիւանդանոցի գըրասենեկին մէջ։ Հարկ եղած ատեն աւան ոք կրնայ ամեն ատեն իրեն ուզած ձևովն և դիրքով մեղրամամ գըտնել հոն արժան գնով։

Սարգիս Մ. Հիւարընան

ԳՐԱՄԱՆՏԱՐԻՍ

Կիպրոսի այս ազնիւ և սննդարար գինին որ մարմին ու արիւն զօրացնելու և ստամոքսի ուժ տալու համար շատ անգամ փորձուած և մեծ օգուտներ տեսնուած է։ 3 էն մինչև 20 տարեկան և Անգրիանուպօլսյ ազնիւ և մաքուր 2 էն մինչև 10 տարեկան գինիներ և ուրիշ քանի մը տեսակ գուտ և մաքուր գինիներ և պատուական օղիներ են։ որ ամեն առողջ շատ գոհ պիտի ըլլայ զմրած շիշէներով կը ծախուի Հափաւօր գինիերով Կ. Պօլիս Թահմիզ փողոց թիւ 9 մաղազան։ Օ. Ք. սոյն մարգայով չը զմրուածներն երաշխաւորեալ չեն։

Մեծարգոյ Տօքթօր Գ. Հիվանդան, տամագործ բժշկին իր արուեստին պէտք դաժմ ևստմար ֆարգի մէջ աւարտելով մօտ օրերս մայրաքաղաքս դարձած և բը

նակութիւնն առ այժմ հաստատած է 'ի Պէշիկթաշ Մեծ-Փողոց Քէօրիւ-Պաշի, իսմայիլ փաշային տանը դիմաց։

Մեծարգոյ Ճիվանեան՝ ինչպէս ֆարգի նոյնպէս ալ Պօլսոյ մէջ իր ճարտարութիւնը ազմաթիւ գործողութեամբ ցոյց տալով Կ. համառ տնայան է։

Ըրած քարծուութիւնները հետևաբար են։

1. Ամեն հիւանդ և ցաւոտ ակրաները կը բժշկէ։ և նոր հնարագի մը կը շնորհէ պնայէս որ մինչև 20 տարի կը դիմանայ։

2. Արդէն քաջուած ակրաներուն տեղ նոր ակրաներ կը դնէ ժամանաւոր եղանակաւ մը, որ բնական ակրայից պէս ամեն փեսակ կերակուր կը ծամեն և գեղեցկութեան ու դիմացկոնութեան մասին բընականներն իսկ կը գերազանցեն։

3. Մուս բաւած ակրաները կը շնորհէ։

4. Սեղած ակրաները կը ճերմակցնէ և իրենց բնական գոյնը կուտայ անոնց։

5. Նոր փախ սկսած ակրաներուն փըտութեան առաջը կտաճու։

6. Կտորած ակրաները դիւրութեամբ և առանց ցաւի կը հանէ։

7. Առանց (հայի) և դամի վրայ ակրաներ կը շինէ։

8. Բերնին ծակուած կամարները կը բոցէ։

9. Զէնքէ շնորհաւոր ամբողջ կզակ և կզակի ոսկոններն արհեստական կերպով կը նորոգէ։

10. Տեղերնուն խախտած ակրաները կամրապնդէ զանազան եղանակաւ։

11. Ակրաներուն երկնայալուն, լինաւ. բու քաջուելուն, բերնի հօտի և առաջը կտաճու։

Կը գննուի ամեն օր՝ բաց 'ի կիրակիէ ժամը 5էն մինչև 11 Պէշիկթաշ իւր բնակարանը։ Իսկ ժամը 5էն առաջ ուղղոյն տունը կերթայ։

Օ Ր Ա Ց Ո Ց Ց

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Դ Ա Ն

1 8 7 4

Գ. ՊԱՂՏԱՍԻՐԵԱՆ

Ժողովրդական օրացոյցը օրացոյցի վերաբերեալ ամեն տեսակ գիտելիք կը պարունակէ։

Ժողովրդական օրացոյցը կը ծախուի գին 100 փարա։ Կեդրոնատեղի անոր Ձրէնկեան Դրատոնն Ուզուն Զարդի։

ԻՆՉ Ի ՄԵՐ ԹՇՈՒԱԲԷԻԹԵԱՆ

ՊԱՏՃԱՍԸ

Այս անուամբ մակագրած հետաքրքրութեան արժանի գաղափար տնտեսակր որն որ 72 թուականին հրատարակած է բանասիրին մէկը։ Կը ծախուի Դալմաթեանին և Մարգարեանին Գրատունը և կամուրջի գլխուն Պարագան։ Գին 10 փարայ

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻՐԵԱՆ

ՕՂՍԵՆ ԽՈՃԱՍՍԱՐԵԱՆ

ՏՊԱՐԱԿ Օ. ԽՈՃԱՍՍԱՐԵԱՆ

ԵՆՈՒՍՈՒՑԵԱՆ ԽԱՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻՆ